

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ВЕНЧУРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

д.е.н., доц. **Божкова В.В.**, к.е.н., ст. викладач Дериколенко О.М.

З огляду на використання вітчизняними і закордонними науковцями різних, але близьких за змістом понять (венчурна діяльність, венчурний бізнес, венчурний капіталізм і т.д.), вважаємо за доцільне дослідити значення застосовуваних термінів і визначити структурно-логічну сутність терміну «венчурне підприємство».

Поширений останнім часом електронний ресурс Вікіпедія містить наступне визначення: *Венчурна компанія (венчурний капіталіст)* – фінансова організація, що спеціалізується на інвестиціях у власний капітал компаній і в інші види довгострокового фінансування підприємств, звичайно таких, котрі не мають тривалої історії розвитку, але з перспективою значного росту. Венчурна компанія може з однієї сторони надавати фінансування, з іншого боку – здійснювати різний ступінь участі в керуванні й виробництві [3].

На наш погляд, це дуже широке визначення, яке зміщує поняття «венчурна компанія» та «венчурний капіталіст».

Переважна більшість науковців (Аммосов Ю.П. [1], Варналій З.С. і Сизоненко В.О. [2], Краснокутська Н.В. [4] та інші) під венчурними компаніями розуміють безпосередніх виконавців венчурних проєктів, що підтверджують наступні визначення.

Під «венчурними компаніями» розуміють фірми з участю венчурного капіталу, як поточним, так і минулим [1, с. 19].

Капітал, що вкладається в інновації носить назву венчурного (від. англ. Venture capital), а новостворені або вже існуючі фірми для втілення інноваційних проєктів – *венчурні фірми* [2].

Венчурні фірми – це здебільшого малі підприємства у новітніх галузях виробництва (електроніка, біохімія, біоінженерія, виробництво споживчих товарів), які швидко прогресують і в яких відбувається інтенсивна зміна поколінь продуктів і технологій, пов'язаних з базисними інноваціями [4].

Венчурна фірма – комерційна науково-технічна організація (фірма), що спеціалізується на створенні та впровадженні у виробництво нових видів продукції, нової техніки і технології, використовуючи венчурний капітал [5].

А під венчурними капіталістами провідні науковці якраз і розуміють різних інвесторів.

Так, Аммосов Ю.П. зазначає: під «венчурними капіталістами» розуміємо фінансові організації (інвестиційні фонди, інвестиційні банки,

брокерські фірми і індивідуальних інвесторів), а також їх керівний склад, що безпосередньо бере участь в ухваленні інвестиційних рішень в системі венчурного капіталізму і виконуючих їх [1, с. 19].

Отже, венчурне підприємство – це самостійний суб'єкт господарської діяльності, що працює у сферах наукових досліджень, розробок, упровадження інновацій, організація яких пов'язана з підвищеним ризиком.

Венчурні підприємства класифікують за різними ознаками.

Так, за видами венчурних інвесторів виділяють дві групи підприємств [2]:

– залежні компанії – із значною участю капіталу, який може бути наданий у формі державних або приватних кредитів;

– акціонерні компанії – використовують свій акціонерний капітал для інвестування в акції малих венчурних фірм.

Венчурні компанії у класифікації фінансових установ відносять до інших нерегуляторних [3]:

– регуляторні фінансові установи (нацбанк, міністерство фінансів);

– основні нерегуляторні фінансові установи (комерційні банки, інвестиційні банки, інвестиційні компанії, брокерські фірми, компанії керування активами, інвестиційні фонди, недержавні пенсійні фонди, компанії з дослідження фінансових ринків, страхові компанії);

– інші нерегуляторні фінансові установи (фонди хеджування, *венчурні компанії*, фірми приватного капіталовкладення, ангел-інвестори, кредитні спілки, державний пенсійний фонд, трести, кооперативи).

Венчурні компанії можуть бути державними, приватними, пов'язаними з банками, а також, належати великим корпораціям [2].

Чітке розмежування понять дозволяє з'ясувати сутність різних аспектів венчурної діяльності, краще розуміти їх природу, прогнозувати розвиток та визначати стратегічні перспективи.

1. Аммосов Ю. П. Венчурный капитализм : от истоков до современности / Ю. П. Аммосов, – СПб.: РАВИ, 2004. – 409 с.

2. Варналій З. С. Основи підприємницької діяльності [Електронний ресурс] / З. С. Варналій, В. О. Сизоненко. – 2004. – Режим доступу до матеріалу : http://pidruchniki.ws/15100723/ekonomika/venchurniy_biznes.

3. Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу : http://uk.wikipedia.org/wiki/Венчурна_компанія.

4. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент : Навч. посібник. / Н. В. Краснокутська – К. : КНЕУ, 2003. – 504 с.

5. Кушнір І.В. Фінанси [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу : <http://fin.at.ua/publ/6-1-0-526>.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 101-102.